

Rolf Nijse
SIO veterinaire
microbiologie

Universiteit Utrecht

Nederland

e.r.nijse@uu.nl

HOE DOE IK FECESONDERZOEK?

Een zakje met een warme dampende substantie wordt bij u op de balie gelegd, "Dit kon vandaag ingeleverd worden, kunt u even kijken of Gizmo parasieten heeft?"

Welke parasieten zijn er ook alweer via fecesonderzoek te vinden bij Nederlandse honden en katten en kan dat allemaal met één methode? Zo blijkt bij passieve flotatie dat de cysten van *Giardia duodenalis* vaak niet gevonden worden zelfs niet bij een hoge mate van uitscheiding.

Wat zegt ook alweer een negatieve uitslag? Was één monster nu genoeg of zouden er meerdere dagen achter elkaar monsters bekeken moeten worden? *Angiostrongylus vulgaris* en *Giardia duodenalis* staan bekend om hun intermitterende uitscheiding. Maar ook voor lintwormeitjes, die niet homogeen over de ontlasting verdeeld aanwezig zijn, is eigenlijk met het standaard onderzoek geen negatieve uitslag af te geven.

Kan het soms ook onterecht een positieve uitslag opleveren? Coprophagie bij honden kan positieve uitslagen opleveren die niet gekoppeld zijn aan een infectie, maar aan het eten van ontlasting. Bij de kat kan iets vergelijkbaars optreden als er prooidieren worden gegeten. Beiden kunnen ook leiden tot het aantreffen van eieren van parasieten die niet bij de betreffende diersoort voor komen. Wanneer de ontlasting niet op de juiste manier bemonsterd is, zijn bij de Baermannmethode heel vaak positieve uitslagen te vinden die niets met hart / longwormen te maken hebben.

Er zijn ook sneltesten op de markt bijvoorbeeld die ontlasting kunnen testen op de "aanwezigheid" van *Giardia duodenalis*, die zijn dan toch veel eenvoudiger te gebruiken? Deze sneltesten zijn inderdaad makkelijk in het gebruik. Maar ze testen ook alleen maar op het eiwit dat *Giardia* produceert bij het vormen van een cyste, dus niet op de parasiet zelf en ook niet op eventuele andere aanwezige parasieten. Dit kan dus wel eens een vertekend beeld op leveren wanneer er alleen maar gebruik wordt gemaakt van deze sneltest.

In sommige praktijken wordt uitgebreid fecesonderzoek bij gezelschapsdieren uitgevoerd, in veel praktijken is dit echter (nog) niet het geval. Welke mogelijkheden heb je ter beschikking en wat zijn de alternatieven?

Passieve flotatie, centrifuge sedimentatie flotatie, de McMaster telkamer, de mini-FLOTAC, de Baermann methode, sneltestjes voor *Giardia* en kweekzakjes voor *Tritrichomonas foetus*, in 45 minuten zullen kort de basistechnieken nog eens

besproken worden met elk hun voordelen en beperkingen, maar tevens komt een aantal meer recente technieken aan de orde die u mogelijk al in de praktijk gebruikt of binnenkort gaat gebruiken. Wat wordt er precies getest en hoe zou u het beste een eigenaar over de monsternamen kunnen voorlichten zodat het ingeleverde materiaal tot een zo betrouwbaar mogelijke uitslag leidt?

Deze lezing biedt u antwoorden op de vragen en een overzicht van wat er in de praktijk mogelijk is op het gebied van parasitologisch fecesonderzoek.